

RAINALD GOETZ

CATARACT

Vertaling Tom Kleijn

OUDE MAN

*"I Am Blind
Please Buy A Pencil
Thank You!"*

Copyright: Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main 1993
Copyright Nederlandse vertaling: Tom Kleijn 1997

I

OUDE MAN

hoort u dat?

wacht

nu

heeft u dat gehoord?

fascinerend

wanneer je jezelf verder niet beweegt

hoor je zelfs het openen en sluiten

van je oogleden

vooral het openen

dat lijkt meer geluid te maken.

Het wonder van de –

onzin

de zintuigen, trouwens het –

de hele organisatie, het geheel, alles

de omzetting in stroom en zo

dat je een elektrisch wezen bent

dat –

geruststellend.

Dan ongetwijfeld de wisselwerkingen

met velden, stromen en stralen in de ether

het hele dwangmatige karakter

herhalingen

van bepaalde steeds weer

als van buitenaf geïmplanteerde

veel minder door mezelf, dan gewoon toevallig in

mij gedachte dingen.

Dat je de uitzending

bijvoorbeeld feitelijk gewoon alleen maar ontvangt.

Omgekeerd, dat je daarmee

door van plaats te veranderen –

bij wijze van spreken, je ontvangt dat

wat daar, waar je gaat staan, op dat moment wordt uitgezonden.

een soort medezeggenschap

medezeggingschapsmogelijkheid

goed

anderzijds weet je natuurlijk niet

wat er komt.

Hooguit, dat je kunt zeggen

het is genoeg

dat en dat heb ik nu lang genoeg

moeten denken en aanhoren

bijvoorbeeld –

doet er niet toe.

Of bijvoorbeeld de opeenvolging

die hele tegenstrijdigheid ten aanzien van

de indruk van het geheel.

Dan

hoe zich dat organiseert allemaal
de immunologische logica
de mitogenetische opbouw
de celstructuur
aminozuren betrekking hebbend op dagen
of sterren of zo
eindeloos –
Het verschil zou alleen maar –
hja
een soort vermenging, die zich in –
Of ik neem het gevoel
een bepaalde gedachte te begrijpen
zonder echt te weten, waarom
hoe precies.
Of herinneringen –
hoe je bij wijze van spreken een schikking treft
een term uit de financiële wereld?
waarom?
met zichzelf
Het hele geheugen
dat je dat geruststelt, dat iemand
de wetenschap als geheel gewoon
bijvoorbeeld weet
hoe iets functioneert.
Dat kun je dan lezen, dat is fantastisch.
Bijvoorbeeld hoor je
in een volkomen geluiddichte kamer
als je probeert niets te horen
naar het schijnt een hoge toon
die van het eigen zenuwstelsel
en een lage
die niet van je hartslag
maar van je volledige bloedsomloop
schijnt te komen.
Als je dus bij isolatiefolter
binnentrillingsonderzoek zou bedrijven
zouden –
maar waarschijnlijk is dat onzin
ik dacht zojuist aan een soort
binnenbaarmoederlijke resonantieruimte
maar toen was je niet echt alleen
maar bij wijze van spreken binnen in iemand zelfs
eigenlijk een monsterlijkheid.
Jammer
dat je zoveel
niet weet.
Onlangs heb ik in een droom
's nachts in de kartonnen doos een kind
op een vreemd autodak gezet
om het te vermoorden.

II

OUDE MAN

waarschijnlijk was dat
een pas of nog niet eens klaar
geboren kind.
In mijn herinnering heb ik meer die doos
die mij dan achteraf aan mijn vroegere
gele schrijfmachine deed denken.
Later brei je alles zo aan elkaar
dat –
anderzijds: dat voortdurende je
opnieuw anderzijds: je denkt over jezelf
geloof ik tamelijk zelden
in de ik-vorm –
zoals sommige mensen
hun eigen naam gebruiken
om in een gesprek met anderen
zichzelf aan te duiden
dat maakt op de een of andere manier een zieke indruk gewoonlijk.
Misschien is de eigen naam
wanneer je met anderen samen bent
meer zoiets diffuus buiten om jezelf heen
zoals het Ik voor jezelf als je alleen bent
eerder al het uitwendige is
juist niet de plek, waar je rug pijn doet
of het oog niets ziet
het eigenaardige lichaam –
het Ik is eerder de regen
het grijs van het vloerkleed, de kromme tak
of gewoon dat, wat de anderen zeggen.
Nadoen
en napraten
verder niets, dat is allemaal
het mooiste.
Kijk
wordt er gezegd
en aan het eind van de wijsvinger is er wat te zien
wat zo en zo wordt genoemd
a ha.
Als je die volgt
kan er eigenlijk niets verkeerd gaan
en iedereen is blij
dat voelt ook aangenaam aan
hoe blijer anderen zijn
des te blijer ben jezelf
logisch.
Plotseling breekt er iets
iedereen kijkt boos
was ik dat?

meteen begint het zogenaamde gedoe
schelden en zo
je moet zien dat je niet luistert
omdat je er niet goed van wordt
je durft niet meer
echt naar buiten te kijken
daar brult iedereen erop los
zijn die gek geworden?
je kijkt ergens heen
alleen waarheen!
plotseling kijk je in jezelf naar binnen
godallemachtig
wat een klotenzooi
wat is het hier afschuwelijk
zo snel mogelijk weer vergeten
maar de maag is een dikke kneedselzak
en de darm een verdomd lange
stinkende slang
heen en kris en kras en weer
en erop en erover, neer
eruit
zo
kan iemand even die natte brei wegruimen alstublieft
dank u
de aars
wordt gestreeld en verzorgd
dat voelt eigenlijk ook heel aangenaam aan
wie doet dat nu?
De hoofdharen
daar wil ik ook weer naartoe.
Dan zingen ze
en fluiten vrolijk hun adem
uit hun mond daarboven de vrije natuur in.
De wandeling
iedereen mag weer mee.
Alles
wat iedereen mag
is leuk
blauw en geel
de wind, de zomer, gras
iedere dag hetzelfde lied
alles
wat zich herhaalt
moet zich altijd weer herhalen
dat voelt volkomen aangenaam aan
wanneer er niets nieuws gebeurt.
Voor verhalen
die ik nog niet ken
ben ik bang.
Doe die alstublieft weg.

Dan is er
de lieve brij van griesmeelpap
melk en kaneelsuiker
voor allemaal
een, twee, drie en hap

III

OUDE MAN

een soort afscheidneemmachine
de machinist
zit toch in de hal ernaast
zoals in een hoogoven of op de hijskraan
automatische toestellen
mooi
de Egyptische vrouw met de haren
wanneer het lekker ruikt
het concert
mijn peetoom
Freiburg, de Monte Loretto, het INTENDANTSCHAP
en My Fair Lady op het toneel
hoe die ruikt
en wat Lioba vertelt, Aïda
Robert Kennedy
het openluchtwembad
handen die iets doen in de verte
niet goed te zien
Florian
en Gabi en de band, het optreden
bromfiets, Solex, pinkstervakantie
de tandheelkunde
een echt ontbijt met oranjemarmelade
Aramis
witte tegels, Brecht
gedichten in jezelf horen
mooi
ordening naar onderwerpen
en zonder geweld
patronen vlammen op
maar de woorden
volgen heel andere dingen, zoals gezegd
stromen, elektriciteit
maar wat zich te ver uitstrekt
zou al het einde
van een arm aan de tastende zenuwcel kunnen zijn
wat vervelend is
bijvoorbeeld wanneer twee regels
uitgerekend even lang worden
hoort u dat?